

Datum: 05.07.2016
Medij: Nova ekonomija
Rubrika: Intervju
Autori: Olivera Bojić
Teme: Obrazovanje/Zakonska regulativa

Napomena:
Površina: 1066
Tiraž: 0

Naslov: OBRAZOVANJE I BOGATSTVO SU DIREKTNO POVEZANI

Strana: 54,55

INTERVJU | Olivera Bojić

OBRAZOVANJE I BOGATSTVO SU DIREKTNO POVEZANI

Falsifikovane diplome i sumnjivi doktorati nanose štetu kako državnim tako i privatnim univerzitetima u Srbiji i takvi slučajevi generalno obezvređuju obrazovanje. Potrebno je uraditi rangiranje fakulteta i izdvojiti one koji rade dobro, od onih koji rade loše

► **ANA BOVAN**, dekanka Fakulteta za menadžment Metropolitan univerziteta

Obrazovni program u Srbiji nije u skladu sa savremenim potrebama, stepenom prilagodavanja i promenama, kaskamo u mnogim oblastima - kako u društvenim, tako i u prirodnim i tehničkim naukama, ocenjuje Ana Bovan, dekanka Fakulteta za menadžment Metropolitan univerziteta, upoređujući sličnosti između privatnih i državnih fakulteta.

"Pojedini privatni univerziteti kao što je naš bore se da uvedu inovacije, ali suočeni smo sa zastarelim metodama odobravanja novih programa koje nas ograničavaju", kaže Bovan.

U okviru Metropolitan univerziteta, čiji je većinski vlasnik Dragan Domazet, koji je bio ministar nauke u vladi Zorana Đinđića, postoje tri fakulteta: Fakultet informacionih tehnologija, Fakultet za menadžment i Fakultet digitalnih umetnosti.

Nova ekonomija: Koje su prednosti, a koji su nedostaci privatnih fakulteta u Srbiji u odnosu na državne?

Ana Bovan: Imam otvoren uvid samo u rad našeg Univerziteta Metropolitan, ali mi je poznato da ima još privatnih visokoškolskih institucija koje su posvećene kvalitetnom obrazovanju. Prednosti kvalitetnih privatnih fakulteta su u savremenim programima, bržoj pripremi studenata za uklapanje u privredu kroz praktičan rad i prakse, kao i u neposrednijem mentorskom radu u malim efikasnim grupama. Kao i na prestižnim privatnim poslovnim školama poput Harvarda ili Stenforda, profesori velikim delom rade i u praksi, što donosi poseban benefit za studente. Studenti su uključeni u niz projekata sa firmama, imaju studijska putovanja u zemlji i inostranstvu, tako se brže i lakše zapošljavaju. Mi se iz godine u godinu moramo dokazivati unapređenjima i inovacijama. Univerzitet može imati dobre rezultate jedino ako je više okrenut obrazovanju nego preduzetništvu. Loša iskustva u visokom školstvu u Srbiji su nažalost odavno prisutna, i nisu samo odlika privatnih univerziteta. Za razliku od drugih vitalnih socijalnih usluga u državi, koje su budžetski podržane, još uvek je nemoguće izjedna-

čiti uslove za sve mlade ljude željne obrazovanja. Postoje sličnosti među svim fakultetima i ogledaju se u tome što smo svi prilično ograničeni načinom na koji je dozvoljeno praviti obrazovne programe u Srbiji, a koji su zastareli, kao da su iz prošlog veka. Način pravljenja obrazovnog programa, brzina prilagodavanja i promena nisu u skladu sa savremenim potrebama.

NE: Imamo visoku stopu nezaposlenosti i kao jedan od najvećih nedostataka obrazovanja u Srbiji navodi se da školovanje nije u skladu sa potrebama na tržištu rada. Šta treba da promenimo?

A. Bovan: Zemlje sa visokom stepenom obrazovanih, posebno fakultetski obrazovanih ljudi su i najbogatije. Uporedite Švajcarsku ili Kanadu sa zemljama na drugom polu ove statistike. Obrazovanje i bogatstvo su direktno povezani. Verujem da je u tome prvi ključ onoga što Srbija može potpuno sama da uradi, da unapredi kvalitet školstva i da se popne za nekoliko decenija u sami vrh južne i centralne Evrope. To je do nas. Bez MMF-a, bez kredita, bez inostranih investicija, bez donacija. Samo jakom političkom voljom, državničkim ponašanjem nosilaca državnih funkcija, ozbiljnom dugoročnom strategijom i beskompromisnim stavom oko kvaliteta, to možemo sami. Tu može biti izuzetno značajna uloga privatnih univerziteta. Naravno da se IT stručnjaci prvi zapošljavaju, ali imamo i studente menadžmenta i digitalnih umetnosti koji veoma brzo nalaze poslove. Nama je važno da oni ostanu u Srbiji, i da doprinesu ovde, ali ih sve više zapošljavaju poslodavci u inostranstvu i sve je veći broj poslova obavljaju sa inostranstvom preko interneta.

NE: Koliko privatnim fakultetima šteti senka koju su bacile sumnje u falsifikovanje diploma i plagijati doktorata?

A. Bovan: Kako državnim tako i privatnim univerzitetima ta pojava izuzetno šteti, u tolikoj meri da se čitav koncept obrazovanja obezvređuje. I na državnim i na privatnim fakultetima bilo je takvih

Datum: 05.07.2016
Medij: Nova ekonomija
Rubrika: Intervju
Autori: Olivera Bojić
Teme: Obrazovanje/Zakonska regulativa

Napomena:
Površina: 1066
Tiraž: 0

Naslov: OBRAZOVANJE I BOGATSTVO SU DIREKTNO POVEZANI

Strana: 54,55

slučajeva i to je praksa koja bi morala da prestane. Kao što su se državni fakulteti na izvestan način udružili da zaštite svoje interese, smatram da bi privatni univerziteti, koji su spremni da prihvate principe kvalitetnog obrazovanja, trebalo da zajedno zastupaju svoje interese.

NE: Ipak, mnogi današnji doktorati ne ulivaju poverenje, za razliku od prethodnih vremena kad su doktori nauka uglavnom bili visoko intelektualni ljudi.

A. Bovan: U javnosti nažalost imamo snažnu negativnu reakciju, što šteti opštem ugledu cele zemlje. Srećom, u obrazovnim i naučnim krugovima u najvećem broju slučajeva poverenje nije poljuljano i naučnici rade svoj posao, tu se uvek dobro zna koji su pravi rezultati svakog profesora i asistenta. Ali, šira zajednica to ne zna i onda se odnosimo prema tome kao da je cela oblast obrazovanja u potpunosti oštećena. Najveći deo vremena provodim u okruženju fakulteta koji je potpuno drugačiji i gde je sama pomisao na bilo kakav kompromis ili dogovor neprirodna, nemoguća i neizvodljiva. Kod nas ne dolaze kandidati koji nameravaju lako da završe fakultet i koji hoće da naprave neki dogovor. Stoga ni mi ne ulažemo najviše u promociju svog brenda, već ogromna sredstva ulažemo u kvalitet nastavnih materijala i oblike izvođenja nastave.

OČEKUJEM DA ĆEMO VRLO BRZO MORATI DA UVEDEMO NEKU VRSTU RANGIRANJA FAKULTETA. U TOM SMISLU CEO CIKLUS OBRAZOVANJA JESTE POVEZAN SA KVALITETOM I NIJE DOVOLJNO IMATI RODITELJE KOJI MOGU DA PLATE BILO KOJU ŠKOLU

NE: Na Zapadu su privatni fakulteti uglavnom cenjeniji od državnih i nije dovoljno platiti, treba proći oštru selekciju. Očekujete li da će privatno obrazovanje i u Srbiji postati cenjenije?

A. Bovan: Očekujem da će tako biti i u Srbiji, s obzirom na to da ćemo vrlo brzo morati da uvedemo neku vrstu rangiranja fakulteta. U tom smislu ceo ciklus obrazovanja jeste povezan sa kvalitetom i nije dovoljno imati roditelje koji mogu da plate bilo koju školu. Uslovi upisa na prestižne škole će biti teži, ali ne samo po opštem znanju, već će se tražiti i određeni karakter studenta. Moraće da pokažu da imaju kapacitet za napredovanje, zdravu ambiciju, da žele da se obrazuju, da su timski igrači i da imaju leaderski kapacitet. Ako se takvi studenti upisuju, koji hoće da rade, koji hoće da se bore, oni će samim tim imati priliku da se brzo zaposle. Tako da isti ti studenti postaju ambasadori svog fakulteta ili poslovne škole. Da bi do toga došli, upravo privatni fakulteti imaju šansu i priliku. Privatni fakulteti treba da rade na brzini i osavremenjavanju programa i metoda rada. Mi smo prvi uveli "online" učenje, takođe, radimo na realnoj primeni onoga što učimo i studenti imaju obaveznju praksu u firmama, stalne su radionice, laboratorijski rad. Apelujemo da se period obaveznih praksi proširi, jer je to veoma dobro iskustvo iz Evrope i sveta. Za mnoge načine unapređenja kvaliteta studija moramo da se borimo kroz komplikovanu i sporu administraciju, jer je situacija prilično konzervativna. I tu leži deo odgovora na pitanje zašto je Srbija siromašna zemlja.

NE: Osim IT sektora, koje su još oblasti na kojima treba graditi konkurentsku prednost Srbije?

A. Bovan: IT jeste velika šansa, ali ne samo kod nas, već i u drugim zemljama u svetu. Dakle, Srbija mora da napravi napokon jedan finalni presek šta je naša konkurentnost i specifičnost i da radimo na tome. Potrebno je da se napravi strateški plan razvoja privrede u kontekstu razvoja obrazovanja, ta suštinska povezanost je sastavni deo konkurentnosti domaće privrede. Ta dva dela su odvojena a treba da postanu jedna funkcionalna celina koja radi zajedno.

